

КЗ «Рівненська обласна бібліотека для молоді» РОР
Відділ маркетингу та методичної роботи

Методичні рекомендації щодо ведення соціальних мереж "Молодь на зв'язку!"

Рівне-2022

Молодь на зв'язку!

Епоха інформаційних технологій створює умови для ефективного розвитку сучасного суспільства, в якому засоби комунікації стали невід'ємною складовою життя людей у всіх сферах діяльності, частиною життя підлітків і сучасної молоді. Сучасне становище бібліотек в інформаційному середовищі змушує їх постійно підвищувати свій імідж та акумулювати всі зусилля для того, щоб довести свою значимість та необхідність. Білл Гейтс дуже влучно сказав: «Якщо вас немає в Інтернеті, вважайте, що ви не існуєте». І якщо часто місцеві ЗМІ не завжди можуть надати потрібну інформаційну підтримку, то соціальні мережі завжди дають можливість найбільш оперативно анонсувати діяльність бібліотеки широкому колу онлайн користувачів. Тому, ми вважаємо, що для популяризації бібліотечної справи неприпустимо випускати з поля зору можливості, що відкриває Інтернет.

Загалом, найпопулярнішою соціальною мережею (відеохостингом) серед повнолітніх українців є *YouTube* з аудиторією 23,5 мільйона користувачів. *Facebook* з аудиторією 16,4 мільйонами користувачів займає друге місце за кількістю користувачів віком від 18 років. Далі йде *Instagram* з аудиторією 15,8 мільйона користувачів. На четвертому місці *Tik-Tok* – 12 мільйонів користувачів, але ця соціальна мережа надзвичайно швидко завойовує нових прихильників, особливо серед молоді і підлітків.

Щоб підтримувати стійкий інтерес, бібліотека повинна охоплювати всі можливості, надані соціальними мережами, для залучення молоді. Особливо у військовий час, коли молодь, студенти, школярі мають гостру необхідність у швидкому доступі до інформації про дозвілля, життя в громаді та різноманітні актуальні можливості.

З початку повномасштабної війни на території України молодіжна бібліотека в публікаціях розповідає своїм читачам про волонтерську роботу, заходи організовані для внутрішньо переміщених осіб. Окрім цього, в дописах проводимо психологічну підтримку та розповсюджуємо корисну інформацію для молоді на актуальні теми: правова допомога, безкоштовні платформи навчальних курсів, можливості працевлаштування тощо.

Соціальні мережі підвищують репутацію бібліотеки поза межами звичайного сайту, адже це дає додаткову можливість швидко знайти потенційних користувачів, які можуть просто не помічати існування бібліотеки й корисних для них послуг, що вона надає.

У Рівненській обласній бібліотеки для молоді створені сторінки на платформах Facebook, Instagram, Youtube, Tik-Tok, а також у Telegram. В них регулярно публікуються новини та фото із життя бібліотеки, інформаційні матеріали до знаменних і пам'ятних дат, а також дописи присвячені авторам, книжковим новинкам тощо. Також на них розміщуються анонсування про майстеркласи для молоді, навчальні та дозвілєві заходи, інформація стосовно переглядів документальних фільмів, оформлення тематичних книжкових виставок та ін. Причому, одні і ті ж матеріали не розміщуються на усіх платформах одночасно, а здійснюється вибірка відповідно до особливостей тієї чи іншої мережі.

Широке охоплення цільової аудиторії – одна з найсуттєвіших переваг соціальних мереж, адже саме вони є прямим каналом комунікації з нашою громадою, завдяки якому ми можемо охопити свою цільову аудиторію краще, повніше й швидше, а також розповісти про себе користувачам з різних куточків країни.

Звичайно широке охоплення, збільшення кількості нових підписок, збільшення переглядів та кількості вподобайок відбувається завдяки якісному та цікавому оформленню стрічки соціальної мережі. Тому варто знати, що приваблює, а що відштовхує наших користувачів та що ми можемо зробити, щоб покращити наш контент.

Сервіси та редактори для створення якісного контенту

Звернемо увагу на сервіси та редактори, які ми використовуємо для створення якісного контенту. Варто підтримувати «візуальне обличчя» і постійно вдосконалюватися, адже візуалізація багато про нас розповідає.

Сервіси з безкоштовними фото. Візуальні тренди.

Pixabay

Ресурс, на якому зібрано не лише фото, а й відео, музика, векторні зображення та ілюстрації. На сайті вказано, що використовувати контент можна з будь-якою метою. Вказувати ім'я автора чи запитувати його дозволу не обов'язково. Тут легко можна знайти фото на бажану тематику, адже бібліотека дуже велика.

Unsplash

Найпопулярніший ресурс стокових зображень, що містить тисячі фотографій для вільного використання. На Unsplash є розділ «Колекції», де збирають альбоми за категоріями, тому знайти потрібне фото доволі легко.

Stockvault

На цьому сайті багато категорій, серед яких: різноманітні текстури, зображення тварин, пейзажів, 3D літер і багато іншого. Фотографи й митці регулярно завантажують сюди свої роботи, які доступні безкоштовно для некомерційного використання.

New Old Stock

Це блог зі старими чорно-білими фото, які можна використовувати для своїх соцмереж. На випадок, якщо вам знадобилися вінтажні знімки.

Life of pix

Галерея із зображеннями високої якості від професійних фотографів. Бібліотека невелика, але тут можна знайти справді якісні та непоширені в мережі фото. Вони розподілені за категоріями й тегами, а нові знімки з'являються щотижня.

PicJumbo

Ще один масштабний проєкт зі стоковими фотографіями, які безкоштовно й без водяного знаку можуть завантажити всі охочі. Їх можна використовувати для створення шаблонів, візуалу для сайту або соцмереж.

Зручні редактори для афіш

Безкоштовні онлайн платформи для роботи з візуалом – це графічні редактори ***Canva та Crello***, що дозволяють легко створювати хороші дизайни. Вони обидва вважаються найкращими рішеннями для тих, хто не має навичок графічного дизайну, але хоче створювати чудові дизайни. Насправді вони є найулюбленішим інструментом менеджерів соціальних медіа, блогерів та ютуберів для створення візуального контенту за лічені хвилини. Ми також є прихильниками саме цих сервісів.

Графічний редактор Canva найбільш відомий своєю простотою у використанні, і це завдяки зрозумілому інтерфейсу, що дозволяє легко грати з різними функціоналами без труднощів. Зокрема, редагування перетягуванням робить його надзвичайно доступним навіть для початківців у проектуванні дизайну. Ви можете легко перетягувати та редагувати формат зображення, шрифт, розмір, фонові ефекти, елементи, використовувати велику базу шаблонів різних форматів, створювати короткі анімовані відео тощо. Усі основні особливості Canva роблять онлайн-графічне проектування та обмін дуже простими. Ви можете завантажувати, ділитися та публікувати свої дизайни в Інтернеті безпосередньо електронною поштою, посиланням або інтеграцією в соціальні мережі.

Crello також є одним з найпростіших інструментів графічного проектування, і між ними немає суттєвої різниці щодо простоти використання. Вони обидва мають зручний інтерфейс і виглядають схожими. Як і Canva, це також інструмент графічного проектування, який дозволяє легко перетягувати будь-який елемент. У Crello більш сучасні варіанти шаблонів для зображень та анімації, але в Canva набагато легше і зручніше працювати.

Фоторедактори

Ми часто чуємо, що відредагувати зображення можна у Photoshop, але ліцензія на використання цієї програми доволі дорога, більшість людей та представників культури не можуть собі цього дозволити. Що робити – використовувати безкоштовні аналоги.

Lightroom — це полегшена версія справжнього Photoshop. Безліч інструментів, які допоможуть зробити ваші фото ідеальними.

Переваги:

- корекція тону, кольору, яскравості і контрасту;
- створення пресетів;
- різноманітні фільтри;
- інструменти для чорно-білих фото;
- малюнки, тексти, рамки;
- можливість копіювання налаштування фото і перенесення їх на нові.

Snapseed

Компанія Google випустила зручний, красивий і простий у використанні мобільний фоторедактор Snapseed. Програма дозволяє коригувати знімки, працювати з кольорами, обрізанням, ретушуванням. Інтерфейс програми розроблений спеціально для використання на смартфонах, тому застосовувати доступні інструменти зручно навіть на порівняно невеликих екранах. Snapseed є для Android і iOS.

Переваги:

- фільтри, які можна підлаштовувати під фото;
- історія змін;
- не знижується якість зображення;
- налаштування кольорів, яскравості і контрастності;
- можливість видаляти непотрібні об'єкти з фото;
- корекція обличчя.

VSCO — перевага цього додатка — десятки крутих фільтрів на будь-який смак. Є можливість використовувати як безкоштовні, так і платні фільтри. Також, ви можете створювати власні пресети для того, щоб об'єднати фотографії одним стилем. І ваша обробка фото стане особливою.

Pixlr

Чудовим аналогом, який не потрібно встановлювати на комп'ютер — є онлайн фоторедактор. Це класичний, але хороший безкоштовний фоторедактор. Сервіс оснащений штучним інтелектом з автоматичним видаленням фону та іншими інструментами, які допоможуть вам створювати професійні фото.

Ідеально підходить для швидкого редагування фотографій, потрібен один клік, щоб додати художні ефекти до фотографій.

Отже, варіантів роботи із зображеннями достатньо. Адже актуально створювати власні дизайни безкоштовно та без порушення авторських прав.

Розвивайте візуальну мову

Іноді бракує ідей для створення, наприклад, для розробки дизайну проєкту, заходу чи якоїсь бібліотечної події. Виникає питання де шукати натхнення? Наша порада звертатись в *Pinterest*. Це не редактор і не соціальна мережа, це платформа, що вміщує можливості для пошуку ідей, які надихають і спонукають до вироблення власного візуального бачення. У пошуку просто вводиться цільовий запит, що наблизений до того з чим вам потрібно працювати, ви переглядаєте варіанти та зберігаєте вподобані піни.

QR-код.

Також, щоб зробити ще більш комфортні умов для молоді у пошуку інформації ми активно використовуємо *QR-код*. Із залученням QR-кодів можна зашифрувати та отримувати швидкий доступ фактично до будь-якої інформації у мережі інтернет: відео на YouTube, певної геолокації на Google картах, e-mail, посилання на сторінку профілю у соціальних мережах, аудіофайл, книгу тощо.

Для бібліотеки це ще одна можливість привернути увагу дітей/молоді. Молодіжна бібліотека використовує код, щоб зашифрувати:

- інформацію про місце, час проведення заходів;
- мультимедійні файли;
- зв'язок з сервісами для доступу до навчальної інформації;
- корисні посилання до певних заходів;
- контактну інформацію;
- інформацію, що не вмістилася на тематичних стендах і плакатах.

У військовий час соцмережі допомагають нам залучати читачів до волонтерської допомоги на користь ЗСУ та внутрішньо переміщених осіб. Інформація про потреби, благодійні акції, збори книжок та інші корисні ініціативи оперативно публікується на сторінках соцмереж і через невеликий проміжок часу знаходить відгук серед наших читачів в інтернеті.

І ми підійшли до найбільшої переваги соцмереж – це зворотній зв'язок. Можливість відповідати безпосередньо на запитання та зауваження аудиторії, що надходять у коментарях та приватних повідомленнях, дозволяє уникати непорозумінь та недостовірності інформації. Важливо спілкуватися та дослухатися до користувачів, їх вподобань слідкувати за громадською думкою, її вподобаннями, щоб аналізувати роботу бібліотеки в різних напрямках діяльності. Так віртуальні читачі відчувають, що їхня думка важлива, що завжди є куди звернутись за допомогою у вирішенні будь-яких інформаційних потреб. І тоді молодь обов'язково відчиняє двері до книгозбірні.

Імідж бібліотеки повинен постійно удосконалюватись та зростати. Допомагати цьому має колектив бібліотеки, який йде в ногу з часом, представляючи свою діяльність, рекламуючи ресурси та послуги в соцмережах.

Поширені помилки помилки щодо просування книгозбірень у соцмережах:

Надто багато лінків та постів – це одна з дуже поширених помилок, яку допускають бібліотеки у соцмережах – надмірний постинг. Вашому підписнику просто може бракувати часу на перегляд, а тим більше читання усіх постів або ж не усі з них цікаві саме для нього. Бібліотека не повинна бути нав'язливою у соціальній мережі, тим більше не варто відправляти недоречні повідомлення читачам або публікувати інформацію, яка взагалі не стосується тем діяльності закладу. Корисні лінки варто поширювати у першому коментарі до вашого допису, а у самому дописі скорочувати їх за необхідності у спеціальних сервісах («**Bitly**» або «**Cuttly**»).

Іноді у бібліотеках призначають лише одну людину, відповідальну за роботу із соцмережами. Тому часто стається так, що виконуючи поточну роботу,

ця людина забуває публікувати пости та лінки в соцмережах або просто зайнята чимось більш важливим, а в кінці робочого дня публікуються десятки постів. В результаті підписники бачать засмічену стрічку в своїх акаунтах. Тому навіть топ-прихильники можуть покинути сторінку такої бібліотеки. Іноді краще публікувати менше дописів, проте без перевантаження стрічки.

Ще однією поширеною проблемою стає однаковий контент. Часто бібліотечні сторінки у соцмережах дублюють такий же контент, як для сайту або ж він щоразу одноманітний, це через деякий час перетворюється на проблему, а активність на сторінках значно знижується. Потрібно постійно зацікавлювати ваших підписників і утримувати їх увагу, використовувати оновлення інструментів, які пропонують соціальні мережі.

Для створення ефективного контенту необхідно дотримуватись певної стратегії. Як мінімум це не ситуативні пости, а необхідність розробити і описати 3-5 завдань і напрямів, за якими слід рухатися. Важливо скласти план, адже кожен день необхідно публікувати кілька постів з ілюстраціями, а під рукою повинні бути ресурси, щоб швидко це робити.

Весь контент повинен бути корисним та цікавим аудиторії бібліотечної сторінки чи спільноти, але іноді можна додавати особистий / людський аспект, живу мову, яка підходить вашим читачам. Контент повинен відповідати цільовій аудиторії та не намагатися розповісти про все усім.

Важливою допомогою у роботі стає взаємодія зі своїми підписниками, адже це соціальні мережі, де люди прагнуть перш за все спілкуватися. У нагоді стануть збережені ідеї для конкурсів, опитувань, квестів, вікторин, розіграшів тощо.

До того ж, необхідно відслідковувати та використовувати актуальні тренди для просування, залучати партнерів, лідерів громадської думки і своїх співробітників.

Основна умова популярності бібліотечної сторінки у соцмережах – систематичне збалансоване наповнення та цікава (актуальна, неординарна) інформація.

Важливо:

- Регулярно здійснювати публікації та визначитися з їх кількістю на день, таким чином буде легше розділити їх на увесь день. Доцільно використовувати

графік публікацій (заплановані публікації, які можна зробити у більшості соцмереж).

- Постити бібліотечні події та заходи, використовуючи світлини, відео та включення наживо, робити якісні фотографії і відео, закидати story одразу під час події.

- При записі користувача у бібліотеку варто запрошувати підписатися на сторінку бібліотеки у мережі фейсбук та/або інстаграм, надавати рекламні постери з QR-кодом для переходу на сторінки бібліотеки в соціальних мережах та канал YouTube, користуватися сервісами соцмережі для зв'язку з бібліотекою (роздавати запрошення із QR-кодами сторінок бібліотеки і соціальних мережах), розклеїти інформацію з посиланнями у інформаційних зонах бібліотеки.

- Періодично надсилати запрошення користувачам стати підписником сторінки бібліотеки.

- Усі співробітники мають вподобати сторінку бібліотеки – саме від них відомості про бібліотеку будуть поширюватися більш ефективно і в дружній формі.

- Ставити «вподобайки» та відстежувати інші сторінки, у тому числі конкурентні.

- Відстежувати та аналізувати статистику офіційної сторінки бібліотеки.

- Знімати репортажі наживо за допомогою можливостей стрім-відео, чергувати візуальні матеріали, додавати інтерактив.

- Новини сайту варто публікувати на сторінці фейсбука у скороченому вигляді, але можна додавати більше фото, а також публікувати повідомлення, які не були відображені на сайті. Контент фейсбуку не має бути сухим і офіційним і цим відрізнитися від інформації, опублікованої на сайті.

- Інформація повинна бути корисною та цікавою для аудиторії бібліотечної сторінки.

- Контент на офіційній сторінці повинен бути не лише цікавим, а й грамотно написаним. Тому, перед тим, як публікувати, потрібно давати матеріал на редагування та обов'язково узгоджувати із завідувачем відділу та керівником .

- Спілкування з користувачами, підписниками сторінки повинно бути систематичним та оперативним. Оперативні відповіді формують привабливий

імідж як самої бібліотеки, так і співробітників бібліотеки як професіоналів своєї справи.

- Працівникам бібліотеки, які не працюють безпосередньо з користувачами, використовувати соцмережі для пошуку партнерів та благодійників, висвітлення різних процесів бібліотечної роботи, зокрема з використанням нових інформаційних технологій для формування позитивної суспільної думки про значущість бібліотеки та професію бібліотекаря.

- В умовах постійного зростання загального обсягу інформації відбувається інформаційне перевантаження психіки людини. Тому, створюючи контент, необхідно задати собі запитання: «Чому саме мій пост мають прочитати? Чим саме я можу зацікавити?».

Отже, в умовах, коли у суспільстві постійно зростають інформаційні потреби, використання усіх сучасних електронних технологій дає змогу бібліотекам залишатися затребуваними інформаційними центрами. Якщо бібліотека хоче бути сучасною й орієнтованою на користувача, вона повинна звернути увагу на соціальні медіа і якісну роботу в них.

Рівненська обласна
бібліотека для молоді

@ulibrv

